

Sygn. akt III AUz 260/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2016r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Antonina Grymel (spr.)
Sędziowie :	SSA Lena Jachimowska
	SSA Gabriela Pietrzyk - Cyrbus

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania D. I. (D. I.), M. O.

(M. O.) oraz Przedsiębiorstwa Usługowo - (...) Sp. z o.o. w D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

przy udziale ubezpieczonych Z. B. (Z. B.),

K. G. (K. G.)

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek zażalenia płatnika składek

na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w Katowicach

z dnia 21 czerwca 2016r., sygn. akt XI U 669/16

w przedmiocie odrzucenia odwołań

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu – Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach do rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego.

/-/SSA L. Jachimowska /-/SSA A. Grymel /-/SSA G. Pietrzyk-Cyrbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUz 260/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 21 czerwca 2016r., Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach odrzucił odwołania D. I., M. O. oraz Przedsiębiorstwa Usługowo – (...) Sp. z o.o. w D. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 11 lutego 2016r. nr (...), (...), (...), (...).

Uzasadniając dokonane rozstrzygnięcie Sąd I instancji przypomniał, że płatnik składek Przedsiębiorstwo Usługowo – (...) Sp. z o.o. w D. wniosła odwołania od decyzji organu rentowego stwierdzających, że D. I., Z. B., M. O., i K. G. w okresach wymienionych w decyzjach, jako osoby wykonujące pracę na podstawie umów zlecenia, podlegali obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z podstawą wymiaru składek w nich wskazaną. Ponadto domagała się zasądzenia od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz o przeprowadzenie dowodów wymienionych w treści uzasadnienia.

D. I. i M. O. również wnieśli odwołania od powyższych decyzji domagając się ich uchylenia i wskazując, iż celem stron było zawarcie umów o dzieło.

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy domagał się ich oddalenia w całości oraz zasądzenia na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W ramach przedstawionych rozważań prawnych Sąd Okręgowy podniósł, że zaskarżone decyzje organu rentowego zostały podpisane przez Zastępcę Kierującego Wydziałem Kontroli Płatników Składek - Inspektora Kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych E. O..

Sąd I instancji przypomniał zarazem, iż zgodnie z upoważnieniem nr (...) z dnia 6 marca 2008r. – wydanym na podstawie art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 963) oraz § 2 ust. 2 pkt 2 statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stanowiącego załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2008r. w sprawie nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 28, poz. 164) – E. O. jako pracownik w Oddziale Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w S. została upoważniona do wydawania w imieniu ZUS lub Prezesa ZUS indywidualnych decyzji w sprawach wynikających z ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych i z zadań powierzonych Zakładowi na podstawie innych ustaw – zgodnie z zakresem zadań i czynności powierzonych na zajmowanym stanowisku w Oddziale Zakładu.

Jednocześnie Sąd Okręgowy zauważył, że zgodnie z upoważnieniem nr (...) z dnia 18 maja 2016r., wydanym na podstawie art. 73 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz § 2 ust. 2 pkt 2 statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stanowiącego załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2008r. w sprawie nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 18, poz. 93) E. O. jako pracownik w Oddziale Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w S. została upoważniona do wydawania w imieniu ZUS decyzji, postanowień i zaświadczeń oraz do wydania w imieniu Prezesa ZUS decyzji i postanowień w sprawach wynikających z ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i z zadań powierzonych Zakładowi lub Prezesowi Zakładu na podstawie innych ustaw – zgodnie z zakresem zadań i czynności powierzonych na zajmowanym stanowisku w Oddziale Zakładu.

W ramach przedstawionych rozważań prawnych Sąd I instancji wskazał, że odwołująca w toku postępowania w pismach przygotowawczych podniosła zarzut nieważności zaskarżonych decyzji z uwagi na brak upoważnienia pracownika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do ich wydania.

Tym samym, sporna kwestia sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy pracownica Zakładu -E. O. – wydała zaskarżone decyzje na mocy ważnego upoważnienia.

Sąd Okręgowy – odwołując się do treści art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 180 § 1 k.p.a., a także do uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2016r. (I UK 84/15) – przypomniał, że w dniu 11 lutego 2011r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 stycznia 2011r. w sprawie nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2011r. Nr 18, poz. 93), wydane na podstawie art. 74 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych które nadało Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych statut, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 1 cytowanego statutu wskazuje, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych działa

na podstawie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niniejszego statutu, a § 2 ust. 1 stanowi, że do kompetencji Prezesa Zakładu należą sprawy określone w art. 73 ust. 3 ustawy. Zgodnie z ust. 2 Prezes Zakładu może upoważnić: pracowników Zakładu i inne osoby do reprezentowania Zakładu w określonym przez niego zakresie, z prawem udzielenia dalszych pełnomocnictw; pracowników Zakładu do wydawania decyzji w określonych przez niego sprawach. Rozporządzenie z dnia 13 stycznia 2011r., było poprzedzone rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2008r. w sprawie nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 28, poz. 164), które stanowiło w § 2 ust. 1 i 2, że do kompetencji Prezesa Zakładu

należą sprawy określone w art. 73 ust. 3 ustawy. Prezes Zakładu mógł upoważnić: pracowników Zakładu i inne osoby do reprezentowania Zakładu w określonym przez niego zakresie, z prawem udzielenia dalszych pełnomocnictw; pracowników Zakładu do wydawania decyzji w określonych przez niego sprawach. Jednakże, na podstawie art. 4 ustawy z dnia 3 kwietnia 2009r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 68, poz. 574) rozporządzenie z dnia

18 lutego 2008r. utraciło moc z dniem wejścia w życie rozporządzenia z 2011r. Zgodnie bowiem z tym przepisem - dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 74 ust. 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zachowały moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych, wydanych na podstawie art. 74 ust. 5 tej ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą.

Tym samym możliwość scedowania upoważnienia do reprezentacji

ZUS jako wynikająca z przepisu prawa, miała zatem granice czasowe, tj. była możliwa tylko w okresie obowiązywania przepisów dających taką możliwość

w konsekwencji przyjmując, że wygasło upoważnienie wydane na podstawie poprzednio obowiązującego statutu stanowiącego załącznik do uchylonego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2008r. w sprawie nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 28, poz. 164).

W konkluzji wyводу Sąd I instancji wskazał, że Zastępca Kierującego Wydziałem Kontroli Płatników Składek - Inspektor Kontroli ZUS E. O. która w imieniu organu rentowego podpisała zaskarżone decyzje - w dniu

ich wydania, tj. w dniu 11 lutego 2016r. nie miała ważnego upoważnienia

do wydawania decyzji w imieniu organu rentowego, albowiem posiadała wówczas upoważnienie wydane w dniu 6 marca 2008r. opatrzone numerem nr (...). Zostało ono wystawione w okresie obowiązywania statutu ZUS z dnia 18 lutego 2008r. (Dz. U. Nr 28, poz. 164) nadanego organowi

przez Prezesa Rady Ministrów w wykonaniu delegacji ustawowej zawartej

w art. 74 ust. 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Oznaczało to, że pracownica Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wydająca zaskarżoną decyzję nie miała upoważnienia do wydania decyzji na podstawie nowego statutu, albowiem statut Zakładu, na podstawie którego wydano upoważnienie pracownikowi organu rentowego wydającemu decyzję został uchylony z dniem 11 lutego 2011r. i nie obowiązywał w dniu wydania zaskarżonej decyzji. W konsekwencji, ze względu na ograniczony zakres czasowy możliwości scedowania

uprawnień przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, tj. tylko do czasu obowiązywania aktu prawnego przewidującego tę możliwość, wygasło również upoważnienie wydane na podstawie tego statutu. Co więcej, organ rentowy przedłożył do akt sądowych dwa upoważnienia dla E. O. – z dnia

6 marca 2008r. oraz z dnia 18 maja 2016r. W ocenie Sądu I instancji, świadczyć to mogło jedynie o tym, iż organ dostrzegł, iż pracownik nie miał ważnego upoważnienia. Jednakże, fakt, że od dnia 18 maja 2016r. E. O. miała upoważnienie do wydawania decyzji w imieniu organu rentowego nie mógł konwalidować wady zaskarżonych decyzji, ponieważ w dacie ich wydania

nie miała ważnego upoważnienia. Tym samym zaś wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzje były obciążone wadą nieważności w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., albowiem udzielone upoważnienie stanowiło umocowanie do podejmowania decyzji w sprawie ubezpieczenia społecznego jedynie do dnia wejścia w życie nowego statutu ZUS i wydania

na jego podstawie nowego upoważnienia. Uchylenie podstawy prawnej do scedowania kompetencji organu, pociągnęło zaś za sobą również wygaśnięcie upoważnienia pracownika do działania w imieniu tego organu.

Decyzje organu rentowego wydane przez osobę nieupoważnioną były

w konsekwencji decyzjami obciążonymi kwalifikowaną wadą nieważności w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., nieusuwalną w toku postępowania sądowego. Tym samym, Sąd na mocy art. 477⁹ § 1 k.p.c. odrzucił odwołania, uznając że nie było dopuszczalne wniesienie odwołań od decyzji nieważnych

od samego początku. Zaskarżone decyzje nie spełniały wymogów stawianych decyzjom wskazanych w art. 107 § 1 k.p.a., albowiem zostały podpisane przez osobę nieupoważnioną co skutkowało ich nieważnością.

Od postanowienia Sądu Okręgowego zażalenie wywiódł płatnik składek, zaskarżając je w całości.

Skarżący odwołał się do treści art. 394 § 1 pkt 2 k.p.c. i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i poprzedzających go decyzji organu rentowego oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania bezpośrednio organowi rentowemu, a nadto, o zasądzenie zwrotu kosztów procesu na rzecz płatnika składek.

Uzasadniając swoje stanowisko płatnik składek wskazał, że podziela stanowisko, jakie zajął w sprawie Sąd I instancji, jednakże mając na

względzie, iż wobec treści unormowania art. 477¹⁴ k.p.c. Sąd Okręgowy, jako

sąd pierwszej instancji nie mógł w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych wydać orzeczenia uchylającego wadliwe decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zaś uczynić mogłyby to jedynie Sąd Apelacyjny, jako sąd drugiej instancji, na podstawie art. 477^{14a} k.p.c.

Organ rentowy wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Istotnie zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego należało uchylić, jednakże nie należało uchylać decyzji organu rentowego, od których wywiedziono odwołania; tym samym Sąd I instancji będzie zobligowany do ich merytorycznego rozpoznania.

W pierwszym rzędzie uznać należy, że w całości nietrafne pozostawało stanowisko Sądu I instancji o konieczności odrzucenia odwołań i to nawet

przy przyjęciu, że wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w

niniejszym postępowaniu decyzje dotknięte były wadą nieważności, z przyczyn wskazanych w treści unormowania art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., ze względu na rażące naruszenie prawa przez organ rentowy przy ich wydawaniu.

Otóż w pierwszym rzędzie wypada podkreślić, że – jak to jest podnoszone w doktrynie postępowania administracyjnego (w tym także podatkowego) – niezależnie od samego charakteru sankcji wady nieważności w postępowaniu (czy ma ona w istocie bardziej materialno – czy procesowopravny charakter – por. rozważania J. Borkowskiego [w:] B. Adamiak, J. Borkowski. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, wydanie 14 Warszawa 2016,

s. 732 i nast.), w polskiej doktrynie przedmiotu, czy to na gruncie Kodeksu postępowania administracyjnego (art. 156 k.p.a.), czy to ordynacji podatkowej (zawierającej tożsame rozwiązanie w art. 247 o.p.), obowiązuje domniemanie ważności decyzji (administracyjnej, podatkowej); decyzja dotknięta kwalifikowaną wadą obowiązuje aż do chwili jej uchylecia, albo stwierdzenia jej nieważności (zob. B. Gruszczyński [w:] Praca zbiorowa. Ordynacja podatkowa. Komentarz. Wydanie 5. Warszawa 2009 s. 855).

Decyzja administracyjna obarczona wadami wymienionymi w art. 156 § 1 k.p.a. jest aktem administracyjnym istniejącym w obrocie prawnym, a jej eliminacja z niego następuje w trybie i na zasadach określonych w k.p.a. Decyzja ta nie będzie miała cech aktu prawnego pozornego, nieistniejącego, pomimo, że jej skutki prawne w zasadzie nie będą uznawane przez prawo (por. J. Borkowski op. cit. s. 733 – 734).

Poglądy doktryny wspiera orzecznictwo. I tak w wyroku z dnia 18 listopada 1998r., III SA 1103/97 Naczelny Sąd Administracyjny wprost wskazał, iż prawu administracyjnemu nie jest znana konstrukcja bezwzględnej nieważności (nieważności z mocy prawa) decyzji dotkniętych nawet kwalifikowanymi wadami prawnymi.

W świetle przedstawionych poglądów doktryny oraz orzecznictwa, mając przy tym na względzie charakter drogi proceduralnej związanej z rozpoznawaniem odwołań od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie spraw indywidualnych, o których mowa w art. 83 ust. 1 cytowanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, uznać należało, że nawet przy przyjęciu poglądu o obciążeniu wadą nieważności zaskarżonych decyzji organu rentowego, brak było po stronie Sądu Okręgowego kompetencji do wydania w odniesieniu do nich orzeczenia o charakterze formalnym. Uznać bowiem należy, że tego rodzaju rozstrzygnięcia (formalne, o odrzuceniu odwołania) mają na gruncie Kodeksu postępowania cywilnego podstawy ściśle określone w treści unormowań tego kodeksu (w praktyce w art. 199 § 1 k.p.c. oraz art. 477⁹ § 3 oraz § 3¹ k.p.c.), a kompetencje te nie mogą wynikać z rozszerzającej wykładni któregokolwiek z powołanych przepisów k.p.c.

Jest tak przede wszystkim dlatego, że postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie stanowi prostej kontynuacji postępowania administracyjnego, bowiem tylko w wyjątkowych wypadkach kontrola sądowa decyzji organu rentowego przeprowadzana jest przez przyzmat przepisów k.p.a. Postępowanie odwoławcze toczy się, jak wskazuje art. 83 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, na zasadach i w trybie określonym w k.p.c.

Od momentu wniesienia odwołania rozpoznawana sprawa staje się sprawą cywilną w rozumieniu art. 1 k.p.c., podlegającą rozstrzygnięciu wedle reguł właściwych dla tej kategorii. Odwołanie pełni rolę pozwu (zob. J. Strusińska – Żukowska [w:] B. Gudowska, J. Strusińska – Żukowska. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz. Warszawa 2014, s. 907 – 908,).

Także i dotychczasowe orzecznictwo Sądu Najwyższego w odniesieniu do omawianej kwestii nie może pozostawiać wątpliwości. I tak w wyroku z dnia

8 stycznia 2014r. (II UK 242/13) Sąd Najwyższy wskazał jednoznacznie, iż od momentu wniesienia do sądu powszechnego odwołania od decyzji organu rentowego, o której stanowi art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, sprawa staje się sprawą cywilną i podlega rozpoznaniu według zasad właściwych dla tej kategorii spraw (art. 83 ust. 2 u.s.u.s. w związku z art. 1 k.p.c.). Z uwagi na zasadę orzekania przez sąd w postępowaniu cywilnym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych o prawach lub obowiązkach stron na podstawie właściwych przepisów prawa materialnego, wady decyzji wynikające z naruszeń przepisów postępowania przed organem rentowym pozostają zasadniczo poza zakresem jego rozpoznania. Skoro sąd orzekający w sprawach ubezpieczeń społecznych może stosować jedynie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, to w sferze zarzutów proceduralnych skarga kasacyjna musi się opierać na podstawie naruszenia przepisów postępowania cywilnego (art. 398³ § 1 pkt 2 w związku z art. 1 k.p.c.). Z tego też względu art. 83a

ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, nie będąc ani przepisem postępowania cywilnego, ani przepisem prawa materialnego, nie może stanowić podstawy skargi kasacyjnej.

Z kolei w wyroku z dnia 21 stycznia 2013r. (II UK 164/12) Sąd

Najwyższy wprost wskazał, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd powszechny nie jest uprawniony do orzekania o nieważności decyzji administracyjnej, ale rozpoznaje istotę sprawy, którą stanowi istnienie (nieistnienie) wynikającego z przepisów prawa materialnego określonego prawa lub zobowiązania stwierdzonego wadliwą decyzją organu rentowego.

W wyroku z dnia 27 kwietnia 2010r. (II UK 336/09) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, w świetle którego naruszenie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego nie stanowi przesłanki wzruszenia decyzji przez sąd pracy i ubezpieczeń społecznych, więc także w tym aspekcie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego nie są przez ten sąd stosowane. W związku z tym jest oczywiste, że wśród przewidzianych w art. 477⁹ § 3 k.p.c., art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. i art. 477¹⁴ k.p.c. sposobów rozpoznania odwołania przez sąd nie przewidziano stwierdzenia nieważności decyzji organu rentowego, nawet przy odpowiednim stosowaniu art. 180 § 1 k.p.a. Sąd pierwszej instancji albo oddał odwołanie, albo, uznając je za zasadne, zmienia zaskarżoną decyzję.

Z oczywistych względów wada decyzji administracyjnej nie może prowadzić do zmiany zaskarżonej decyzji zgodnie z materialnoprawnym żądaniem zawartym w odwołaniu. Taka zmiana decyzji oznaczałaby, bowiem ostateczne rozstrzygnięcie merytoryczne co do przedmiotu sporu, tworzące stan powagi rzeczy osądzonej, uniemożliwiający wydanie nowej pozbawionej wad decyzji. Co najwyżej sąd pierwszej instancji może (ale nie musi) skorzystać z uprawnienia, jakie daje mu przepis art. 467 § 4 k.p.c., w sytuacji, kiedy decyzja administracyjna nie zawiera podstawy prawnej i faktycznej, sposobu wyliczenia świadczenia oraz stosownego pouczenia o skutkach prawnych decyzji i trybie jej zaskarżenia. Z przepisu tego wynika wprost, że tylko tego rodzaju wady mogą wywołać skutek procesowy w postaci zwrotu akt sprawy organowi rentowemu celem uzupełnienia decyzji, lecz decyzji tych procesowo nie dyskwalifikują. Podkreślić należy, że gdyby przepisy Kodeksu postępowania cywilnego przewidywały określoną sankcję w przypadku stwierdzenia wady decyzji administracyjnej organu rentowego, to w pierwszej kolejności wyposażony byłby w nią sąd pierwszej instancji, a tak nie jest.

Tym samym w realiach niniejszej sprawy uznać należało, że

Sąd I instancji pozbawiony był kompetencji do odrzucenia odwołań od zaskarżonych decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W szczególności

nie uprawniały go do tego ani regulacje Kodeksu postępowania cywilnego,

ani także unormowania Kodeksu postępowania administracyjnego,

znajdujące odpowiednie zastosowanie w ramach prowadzonego przed Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

Podkreślić przy tym należy, że o ile istotnie regulacje Kodeksu postępowania administracyjnego znajdują z mocy art. 180

§ 1 k.p.a. w postępowaniach prowadzonych przed organami rentowymi

(por. także art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 124 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jedn. tekst: Dz. U. z 2016r., poz. 887), o tyle w postępowaniu przez sądem ubezpieczeń społecznych zastosowanie znajdują wyłącznie przepisy k.p.c. (zob. także art. 83 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Tym samym, o ile wada decyzji skutkująca jej nieważnością

(art. 156 k.p.a.), jaka obciążała decyzję organu rentowego musi być wzięta pod rozwagę przez rozpoznający sprawę sąd, jednakże jako przesłanka orzeczenia merytorycznego, nie zaś jako ujemna przesłanka procesowa, skutkująca orzeczeniem formalnym – odrzuceniem odwołania – bowiem unormowania Kodeksu postępowania cywilnego takiego rozwiązania nie przewidują.

Także w świetle przedstawionych poglądów doktryny uznać należało niedopuszczalność potraktowania nawet wadliwej (art. 156 k.p.a.) decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako nieistniejącego aktu administracyjnego (tzw. nieaktu), co zdaje się wynikać z orzeczenia Sądu Okręgowego. Wypada podkreślić raz jeszcze, że koncepcje tzw.

bezwzględnej nieważności decyzji administracyjnych są w polskiej nauce problemu częstokroć w ogóle odrzucane, zaś nauka postępowania administracyjnego wypracowała wiele ujęć koncepcji nieaktu, przy czym mają one jedynie znaczenie doktrynalne, bowiem ustawodawca w żaden sposób nie skorzystał z żadnej z nich przy tworzeniu konkretnych rozwiązań ustawodawczych (por. uwagi M. Jaśkowskiej i A. Wróbla [w:] Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz elektroniczny LEX do art. 156 k.p.a., pkt I, teza 4 – 12, stan prawny na 15 września 2013r.).

Odnosząc się do podnoszonej w niniejszym postępowaniu kwestii nieważności zarzucanej decyzjom Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od których wywiedziono odwołanie, Sąd Apelacyjny pragnie jednocześnie podkreślić, iż nie może podzielić poglądu zaprezentowanego przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 16 lutego 2016r. (I UK 84/15), w świetle którego decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w wydaniu których uczestniczył pracownik umocowany do ich wydawania na podstawie statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 2008r., były decyzjami nieważnymi wobec tego, że pracownik je wydający nie miał umocowania wydanego w oparciu o regulacje „nowego” statutu z 2011r.

Przede wszystkim zauważyć się godzi, iż unormowania obu statutów w kwestii kompetencji udzielania pełnomocnictw do reprezentowania Zakładu i wydawania w jego imieniu decyzji, jest uregulowane w sposób wręcz identyczny w treści tak statutu z 2008r., jak i z 2011r. Zarówno statut z 2008r., jak i statut z 2011r., obowiązywały w stanie prawnym, w którym istniała ogólna norma kompetencyjna dla udzielania upoważnień wyrażana przez art. 268a k.p.a. Nie istniał żaden przepis prawa, który wskazywałby na utratę mocy upoważnień wydanych pod rządem statutu z 2008r., ze względu na wejście w życie statutu z 2011r. Oczywistym przy tym pozostaje, iż inaczej należałoby ocenić sytuację, gdyby upoważnienia dla pracownika organu rentowego udzielono w oparciu o regulacje statutu z 2008r., już po wejściu w życie statutu z 2011r., choć kwestii tej, w świetle orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego (por. wyrok NSA z dnia 25 października 1984r., III SA 671/84), nie można uważać za całkowicie jednoznaczna.

Tym samym brak było podstaw do przyjęcia, iż decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych były wadliwe z tego względu, że zostały podpisane przez Zastępcę Kierującego Wydziałem Kontroli Płatników Składek - Inspektora Kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych E. O.. Kwestii tej nie można ocenić inaczej nawet przy uwzględnieniu, że Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych udzielił nowego upoważnienia E. O., już po wydaniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2016r. (I UK 84/15), w oparciu o postanowienia statutu z 2011r. Uznać bowiem trzeba, że tego rodzaju potwierdzenie nie mogło wnieść żadnych nowych treści prawnych do istniejącego już upoważnienia.

Mając powyższe na względzie brak było podstaw do odrzucenia odwołań przez Sąd Okręgowy, który wobec uchylecia jego postanowienia przez Sąd Apelacyjny rozpozna merytorycznie odwołania wywiedzione przez płatnika składek i zainteresowanych.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na mocy art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 zdanie pierwsze k.p.c.

/-/SSA L. Jachimowska /-/SSA A. Grymel /-/SSA G. Pietrzyk-Cyrbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia

MP